بمناسبت ۱۶ مارس ۱۸۸۳ درگذشت مارکس

گفٽ وگو باکا رل ما رکس

روزنامه شیکاگو تریبون ۵ژانویه۹ ۱۸۷

در خانه کوچکی در «هاوراستوک هیل»، شمال غربی لندن، کارل مارکس،
بنیانگذار سوسیالیسم مدرن، زندگی میکند، او در سال۱۸۴۴ به خاطر تبلیغ
بنوریهای انقلابی از زادگاهش - آلمان - تبعید شد، در سال۱۸۴۸ به آلمان
برگشت، اما پس از چندماه دوباره تبعید شد، در پاریس اقامت گزید اما
بنوریهای انقلابی او باعث شد که در سال۱۸۴۹ از آن شهر تبعید شود، از آن
سال به بعد دفتر مرکزی او در لندن برپا شده است. پایبندی او به اعتقاداتش
از همان ابتدا مزاحمت هایی را برایش به وجود آورده است. از ظواهر خانه
اش پیداست که این اعتقادات به یقین برای او رفاه نیاورده است. مطمئنا طی
این سالها او به حد خودش را وقف دیدگاهش (که بدون شک از اعتقاد عمیقش
به آنها برمیخیزد)، کرده است و هر چند که ما تبلیخات آنها را بی اهمیت
بنقلی کنیم اما نمی ثوانیم برای کسی که اکنون تبعیدی گرانقدر است وخودش
را وقف اعتقاداتش کرده، احترام قابل نباشیم،

خبرنگار شما را دویا سه بار نزد او دعوت کردند و هر بار که با دکتر در کتابخانه اس دیدار کردم، یک کتاب در یک دست و سیگار در دست دیگرس بود، او باید بیش از ۷۰سال سن داشته باشد (مارکس در آن زمان ۴۰ساله بود) فیزیک بدنش کشیده و چاق است. او سرآمد روشنفکری ونماد یک یهودی اندیشمند است. ریش وموی او بلند و خاکستری است. رنگ چشمان او زیر ابروهای پرپشتش به سیاهی می زند، در برابر یک غریبه به غایت محتاط است، یک خارجی در کل می تواند محوز دیدار بگیرد، اما «هلن دمورت» زن آلمانی که مأمور ترتیب میلاقاتها است، دستور دارد که به هیچکس احازه می شوات ندهد مگر آنکه معرفی نامه بیاورد، زمانی که وارد کتابخانه اش می شویم، او عینک یک چشم اش را کنار چشمش نگه می دارد، تا عمق روشنفکری تان را ارزیابی کند و پس از آن حرف بزند، بعد از آن است که در برابر شما دانش این مرد پدیدار می شود.

صدای مکالمه او یکنواخت نیست، بلکه به اندازه تعداد قفسههای

کتابخانه اش متغیر است. عموماً یک انسان رامی توان از طریق کتابهایی که می خواند شناخت و وقتی که بگویم من در کتابخانه این مرد آثاری از شکسپیر، دیکنز، مولیر، بیکن، گوته، ولتر، پین، کتابهای آن انگلستان، آمریکا، فرانسه، آثار سیاسی ـ فلسفی روسیه، آلمان، اسپانیا، ایتالیا و غیره را دیدم، می توانید خودتان راجع به این مرد نتیجه گیری کنید. طی صحبتم با او از سؤالهای مربوط به آمریکا و دانش او از آن کشور که در ۲۰سال گذشته جایگاه ویژهای داشتند، یکه خوردم. دانش او از رویدادهای آمریکا و دقت نظر وی که با انتقاد از قانونگذاری ایالتی و ملی ما همراه بود، شدیداً مرا تحت تأثیر قرار داد، به طوری که احساس کردم او باید اطلاعاتش را از منابع داخلی کسب کرده باشد. اما به راستی دانش او به آمریکا محدود نمی شود بلکه سراسر اروپا را دربرگرفته است. زمانی که صحبت از سرگرمی اش ـ بلکه سراسر اروپا را دربرگرفته است. زمانی که صحبت از سرگرمی اش می دهند، نمی غلتد، اما نسبت طرحهای اتوپیایی خود که «رهایی نژاد بشر» می دراین قرن، حداقل در قرن آینده است) ادامه می دهد.

شاید، دکتر کارل مارکس را در آمریکا به عنوان نویسنده «کاپیتال» و بنیانگذار «جامعه بین الملل» می شناسند. درمصاحبه ای که در زیر می آید، شما می بینید که او از «جامعه» فعلی اش می گوید.

تا زمانی که دیدارم با کارل مارکس شروع شود، خودم را با «پلت فورم» گزارش رسمی «بانکرانت دیویس» سال ۱۸۷۷ سرگرم کردم، که به نظرم روشن ترین و جامع ترین بیان سوسیالیستی است که دیده ام، مارکس گفت که آن را از گزارش مجمع سوسیالیست های گوته، آلمان درسال ۱۸۷۵ به دست آورده است. به گفته او ترجمه این گزارش غلط بوده و او آن را تصحیح کرده است که من تصحیح شده این متن را می آورم:

 ۱ـ حق رأی مستقیم، مخفیانه و جهانی برای تمامی مردان بالای ۲۰ سال برای تمامی انتخابات اعم از شهرداری و دولت.

۲ قانونگذاری مستقیم توسط مردم، جنگ و صلح با رأی مستقیم مردم

٣ـ لغو ارتش ذخيره

۴ـ الغاء تمامی قوانین و مقررات ویژه مربوط به قوانین مطبوعات و اجتماع عمومی

۵۔ درمان جهانی

۶ - آموزش رایگان و عمومی، آزادی علم و مذهب

۷ حذف تمامی مالیاتهای غیرمستقیم. هزینه دولت و شهرداری توسط مالیات بردرآمد مستقیم و پیشرفته تأمین شود.

٨ آزادي مشاركت درميان طبقات كارگري

٩ تعریف روز قانونی کار، کار زنان محدود و کار کودکان لغو شود،

۱۰ـ قوانین بهداشتی برای حمایت از زندگی و بهداشت کارگران

۱۱ـ مقررات مناسب با توجه به کار در زندان

در گزارش «بانکرافت دیویس»، ماده دوازدهم که به نظر مهمترین بخش آن بود، آمدهبود: «کمکهای دولتی و اعتباری برای جوامع صنعتی با جهتگیری دموکراتیک»، من از دکتر کارل مارکس پرسیدم که چرا او این ماده را حذف کردهاست و او جواب داد: «زمانی که اتحادیه در گوته در سال ۱۸۷۵ شکل گرفت، درمیان سوسیال دموکراتها دودستگی وجودداشت. یک جناح هواداران «لازاله» بودند و جناح دیگر در کل برنامه سازمان «بین الملل» را قبول کردهبودند و حزب «آیزانخ» نامیدهشدند. ماده دوازدهم در «پلت فرم» نبود اما توسط انحصارطلبان و هواداران «لازاله» در مقدمه گذاشته شد. پس از آن هرگز از آن صحبت نشد. آقای دیویس نمی گوید که آن را به عنوان یک

مصالحه ای که اهمیت ویژه ای هم نداشت در برنامه گنجانده است، اما آن را به عنوان یکی از مهمترین اصول برنامه گنجاند.

من گفتم «اما سوسیالیست ها درکل به انتقال ابزارکار به مالکیت عمومی جامعه به عنوان اوج جنبش نگاه میکنند.»

بله، ما میگوییم که این حاصل جنبش خواهدبود، اما این به زمان، آموزش و نهادهای موقعیت اجتماعی بالا، برمیگردد،

من خاطرنشان کردم این پلت فرم فقط برای آلمان و یکی یا دوکشور دیگر کاربرد دارد.

او جواب داد آها! اگر شما نتایجتان را از چیزی جز این میگیرید، پس (باید بگویم) شما از فعالیت حزب چیزی نمیدانید.

بسیاری از این مواد در خارج از آلمان اهمیت ندارد. اسپانیا، روسیه، انگلستان و آمریکا متناسب با مشکلات خودشان پلتفرم دارند. تنها مورد مشابه بین آنها، هدفی است که باید به آن دست یافت.

> و آن حاکمیت کارگر است؟ آن رهایی کارگر است،

آیا سوسیالیست های اروپایی به جنبش آمریکا به عنوان یک جنبش خیلی جدی نگاه میکنند؟

بله، آن پیام طبیعی توسعه کشور است. گفته می شود که جنبش توسط خارجیان وارد شده است. پنجاه سال پیش وقتی که جنبش های کارگری در انگلستان به توفیقی دست نیافتند، همان چیزها گفته می شدند و آن خیلی پیشتر از آن بود که از سوسیالیسم حرفی زده شود. از سال ۱۸۵۷ در آمریکا، فقط جنبش کارگری است که به چشم می خورد، اول اتحادیه های تجاری رشد کرد، پس از آن مجمعهای تجاری شکل گرفت که در آن کارگران صنایع مختلف متحد شدند و بعد از آن اتحادیه های کار ملی تشکیل شد. اگر شما این روند پیشرفت را بررسی کنید، می بینید که سوسیالیسم در آن کشور بدون کمک خارجیان به وجود آمد و اساسا علت آن تمرکز سرمایه و روابط تغییریافته بین کارگران و کارفرمایان بوده است.»

پرسیدم پس تاکنون سوسیالیسم چه کاری انجام دادهاست؟

جواب داد دو چیز سوسیالیست ها جنبش جهانی بین کار و سرمایه و دریک کلمه فصل جهانی را نشان دادند و متعاقباً سعی کردهاند که بین کارگران کشورهای مختلف یک فهمی را ایجادکنند که این امر همزمان با اینکه سرمایه داران در استخدام نیروی کار جهانی تر عمل می کنند و از نیروهای خارجی علیه کارگران بومی نه فقط در آمریکا بلکه در انگلستان، فرانسه و آلمان استفاده می کنند، بسیار ضروری به نظرمی رسد روابط بین المللی که زمانی بین کارگران سه کشور مختلف ایجادشد نشان داد که سوسیالیسم اساسا یک مشکل محلی نیست بلکه یک مسأله بین المللی است که توسط کنشهای بین المللی کارگران حل می شود. طبقات کارگری همزمان حرکت می کنند، بدون آنکه بدانند پایان جنبش چه خواهدبود. سوسیالیستها جنبش می کنند، بدون آن چه خواهدبود.

من صحبت او را قطع کردم و پرسیدم که به معنای سرنگونی نظام فعلی

اجتماعي خواهدبود،

او ادامه داد: ما می گوییم این نظام زمین و سرمایه دردستان کارفرمایان از یکطرف و قدرت کار در دستان کارگران برای فروش یک کالا از طرف دیگر یک مرحله تاریخی است که عبور خواهدکرد به یک شرایط اجتماعی بالاتری می رسد، ما درهرکجا یک جامعه تقسیم شده می بینیم.

تضاد دوطبقه همراه با توسعه منابع صنعتی کشورهای مدرن پیش می روند، از نگاه سوسیالیستی تقریباً ابزارهای انقلابی کردن، مرحله تاریخی فعلی وجوددارد، در بسیاری از کشورها به خاطر اتحادیههای تجاری سازمانهای سیاسی ساخته شدهاند، در آمریکا نیاز به یک حزب مستقل کارگری ابراز شدهاست. آنها دیگر بیش از این نمی توانند به سیاستمداران اطمینان داشته باشند، حلقه ها و محفلها، قانونگذاری آنجا را دردست گرفتهاند و سیاست یک تجارت شده است. اما آمریکا در این زمینه تنها نیست و فقط مردم آنجا قاطع تر از اروپاییها هستند، در آنجا دورویی و دروغگویی کمتر از این طرف است.

من از آو پرسیدم دلیل رشد سریع حزب سوسیالیست در آلمان چیست که او جواب داد «حزب جدید سوسیالیست (آلمان) پس از تشکیل دیگر احزاب سوسیالیست شکل گرفت، آنها به دنبال طرحهای اتوپیایی که در انگلستان و فرانسه وجود دارد نیستند، آلمانی ها بیشتر درصدد تئوریزه کردن هستند، آلمانها از تجربیات پیشین دریافته اند که به طور عملی کارها را جلو ببرند، این نظام سرمایه داری مدرن در آلمان در مقایسه با دیگر دولتها تازه و جدید است، آنها تقریباً از شروع توسعه صنعتی مدرن، یک حزب مستقل سیاسی را شکل دادند، آنها نمایندگان خودشان را در پارلمان آلمان دارند،

در آنجا هیچ حزبی که مخالف سیاست های دولت باشد وجود نداشت، و این (مخالفت) برگردن آنها افتاد، تشکیل یک حزب و اثرگذاری آن مدت زمان زیادی طول می کشد، اما من باید این را بگویم که اگر طبقه متوسط آلمان جمعیت زیادی را درون خود نداشت، چیزی که آنها را از طبقات متوسط آمریکا و انگلستان متمایز می کرد، در این صورت تمام کارهای سیاسی علیه دولت را باید آنها (حزب سوسیالیست) انجام می دادند».

من از او درباره رشد عددی هواداران «لاسال» در رده های «بین الملل ها» برسیدم.

او گفت «حزب لاسال وجود ندارد البته، تعدادی هوادار در ردههای ما وجود دارد، اما تعداد آنها بسیار کم است، لاسال اصول کلی را برآورد کرده بود، زمانی که او آن حرکت ارتجاعی سال ۱۸۴۸ را آغاز کرد، این توهم او را برداشت که می تواند جنبش را با همکاری کارگران واحدهای صنعتی کاملاً احیاء کند، آنها مقداری شلوغ کاری کردند، او خودش را دقیقاً هدف غایی جنبش می دانست، من از او در این زمینه ها نامه دارم.

«شما او را سویاپ اطمینان نامیدید؟»

«دقیقاً»، او نزد بیسمارک رفت و به او گفت چه طرحهایی دارد و بیسمارک هم او را به هر شیوه ممکن تشویق کرد».

«هدف او چه بود؟»

«او می خواست که از طبقه کارگر علیه طبقه متوسطی که سبب مشکلات ۱۸۴۸ شده بود استفاده کند.»

«آقای دکتر، گفته می شودکه شما رئیس و سردمدار سوسیالیسم هستید و از ویلایتان در اینجا تمام انجمنها و انقلابهایی را که ادامه دارد کنترل میکنید. در این باره چه میگویید؟»

جنتلمن کهنه کار لبخند زد « من آن را می دانم. خیلی آزاردهنده است. با این حال وجه کمدی آن هم است. حدود دو ماه پیش از تسلاشهای «همودل»،

بیسمارک در روزنامه «نورث جرمن» خود ادعا کرد که من در گروه «فادربک» رهبر جنبش یهود بودم و ما به دنبال آن بودیم که جنبش سوسیالیست را به گونهای نگه داریم که او نتواند با آن کاری بکند.»

«اما جامعه بین الملل شما، جنبش را رهبری می کند؟»

«جامعه بین الملل مفید بودنش را از دست داده و دیگر وجود ندارد. آن زمانی که وجود داشت، جنبش را رهبری می کرد، اما در سالهای اخیر رشد سوسیالیسم آنقدر زیاد بوده است که دیگر ضرورتی به وجود جامعه بین الملل ندارد. روزنامه ها در کشورهای مختلف کارشان را شروع کرده اند. آنها دائماً در تعامل هستند. این تنها راه ارتباط احزاب در کشورهای مختلف با یکدیگر است. فلسفه وجودی جامعه بین الملل در وهله اول این بود که کارگران را به یکدیگر نزدیک کند و مصلحت تأثیرگذاری سازمان را در بین ملیتهای مختلف نشان دهد. منافع هر حزب در کشورهای مختلف شبیه یکدیگر نیست. اینکه روح «بین الملل گرایان» در لندن نشسته صرفاً یک اختراع (ذهنی) است. این حقیقت دارد که زمانی که در ابتدا سازمان «بین الملل گرایان» شکل گرفت ما حقیقت دارد که زمانی که در ابتدا سازمان «بین الملل گرایان» شکل گرفت ما در نیویورک که در بین آنها «مادام وودهال» مشهور بودیم که برخی انجمنها را در سیالامنان بود. در آمریکا چندین سیاستمدار آمریکایی هستند ـ که در سال ۱۸۷۱ بود. در آمریکا چندین سیاستمدار آمریکایی هستند ـ که نمی خواهم نام آنها را بیاورم ـ دوست دارند در جنبش مشارکت کنند، آنها نمی خواهم نام آنها را بیاورم ـ دوست دارند در جنبش مشارکت کنند، آنها برای سوسیالیستهای آمریکایی کاملاً شناخته شده هستند.»

«دکترمارکس» هوادارانتان سخنرانیهای شدیدی علیه مذهب میکنند، البته شما دوست دارید که کل نظام (فعلی) از بیخ و بن نابود شود،»

او بعد از لحظه ای تأمل جواب داد: «ما می دانیم که اقدامات خشونت آمیز علیه مذهب مهمل است، اما این یک دیدگاه است که همزمان با رشد سوسیالیسم مذهب هم کنار زده خواهد شد. کنار زدن آن باید با توسعه اجتماعی صورت گیرد که در آن باید آموزش نقش مهمی را ایفا کند.»

«شما ژوزف کوک را می شناسید...»؟

«اسمش را شنیده ام. او فردی است که نسبت به موضوع سوسیالیسم اطلاعات نادرستی دارد؟»

«او دریک سخنرانی که اخیراً ایراد کرده گفته است: کارل مارکس سعی کرده با گفتن اینکه اصلاح کارگری در آمریکا، بریتانیای کبیر و احتمالاً فرانسه بدون انقلاب خونین خواهد بود اما در آلمان، روسیه، ایتالیا و اتریش این اقدام با خونریزی همراه خواهد شد اعتباری کسب کند.»

دکتر با خنده خاطرنشان کرد؛ هیچ سوسیالیستی نیاز به این پیشبینی ندارد که انقلاب در روسیه، آلمان، اتریش و احتمالاً در ایتالیا یک انقلاب خونین خواهد بود، حرکت انقلاب فرانسه در آن کشورها ممکن است دوباره روی دهد این برای هر دانشجوی سیاسی مشهود است. اما آن انقلابها توسط اکثریت روی میدهد، هیچ حزبی نمیتواند انقلاب کند، مگر یک ملت.

من خاطرنشان کردم: «ژوزف کوک یک بخشی از نامهای که او مدعی است شما خطاب به کمون پاریس در سال ۱۸۷۱ نوشتهاید را استخراج کرده که چنین است:

ما در حال حاضر ۳ میلیون نفر هستیم، در ۲۰ سال آینده شاید بین ۵۰ تا
۱۰۰ میلیون نفر خواهیم بود، در آن صورت تمام دنیا متعلق به ما خواهد بود
و فقط پاریس، لیون، مارسی که علیه سرمایه احمق قیام کردهاند تنها
نخواهند بود بلکه برلین، مونیخ، در سدن، لندن، لیورپول، منچستر، بروکسل،
سن پترزبورگ، نیویورک، به طور خلاصه کل دنیا به آن خواهند پیوست. پیش
از این قیام جدید، که تاریخ به خاطر ندارد، گذشته مانند یک کابوس پنهان
ناپدید خواهد شد؛ آتش خشم مردم همزمان در ۱۰۰ نقطه شعله ور خواهد شد

که حتی یادشان را نابود خواهد کرد.

دکتر آیا شما این مطلب را تأیید میکنید؟

«من هرگز یک کلمه از آن راننوشته ام، من هرگز چنین مطلب ملودراماتیک مهملی را نمینویسم، من نسبت به آنچه که می نویسم خیلی دقت دارم، آن موقع این نامه با امضای من در فیگارو چاپ شده بود، صدها نامه مانند آن وجود دارد، من همان موقع به تایمز لندن نوشتم و ادعا کردم که آنها جعلی هستند، اگر من خواسته باشم نسبت به هر آنچه که به نام و گفته من منتشر می شود تکذیب کنم، نیاز به یک دوجین منشی دارم.»

اما شما به هواداری از کمون پاریس مطلب نوشته اید؟

«یقیناً من این کار را کردم و به نفع آنها یادداشت نوشتم اما روزنامه نگاران پاریسی در روزنامه های انگلیسی کاملاً این کفایت را داشتند تا اشتباهات چاپ شده در یادداشت ها را تکذیب کنند، کمون فقط نزدیک به ۴۰ نفر را کشت، مارشال مک ماهان و ارتش جنایتکارش بیش از ۴۰ هزارنفر را کشتند. هیچ جنبشی به اندازه کمون این قدر مورد تهمت و افترا قرارنگرفت.»

خوب در این صورت آیا معتقدان سوسیالیسم برای اجرای اصول آن به ترور و خونریزی روی نمی آورند؟ کارل جواب داد: «هیچ جنبش بزرگی هرگز بدون خونریزی فاتح نشده است، استقلال آمریکا با خونریزی به دست آمد، ناپلئون فرانسه را از طریق فرآیند خونریزی تسخیر کرد و خود او هم به همان روش سرنگون شد. ایتالیا، انگلستان، آلمان و هر کشور دیگری این ادعا را ثابت می کنند، همچنان که این امر برای ترور هم ثابت می شود.» او ادامه داد: این یک چیز جدیدی نیست و لازم نیست آن را بگویم، «اوریسین» سعی کرد ناپلئون را بکشد ، پادشاهان بیش از هرکس دیگر کشته اند، عیسی مسیح کشته شد، پیوریتنها در دوران کرامول کشته شدند، این کارها پیش از تولد سوسیالیسم انجام شده اند و یا سعی در انجام آن بوده است . هرچند که الان هرتلاشی که به نام سلطنت یا دولت صورت میگیرد به سوسیالیسم نسبت

من از دکتر مارکس پرسیدم «که او درباره بیسمارک چگونه فکر میکند؟» او جواب داد که «ناپلئون را تا زمان سقوطش نابغه فرض میکردند ، پس از سقوط او را احمق نامیدند. بیسمارک هم همان سرنوشت ناپلئون راادامه میدهد، او تحت عنوان اتحاد استبداد را شروع کرد، آخرین حرکت او چیزی جز انجام یک کودتا نیست ، اما آن هم شکست می خورد. سوسیالیست های آلمان به اندازه سوسیالیست های فرانسه با جنگ ۱۸۷۰ به عنوان یک جنگ اساساً سلطنتی مخالفت کردند. آنها بیانیههای مختلفی صادر کردند ویه مردم آلمان گفتند که اگر اجازه دهند جنگ دفاعی آنها به جنگ فتح جویانه تبدیل شود با استبداد نظامی وسرکوب بیرحمانه تودههای تولیدی مواجه مى شوند، به همين خاطر حزب سوسيال ـ دموكرات آلمان براى برقرارى صلح شرافتمند با فرانسه که زمانی توسط دولت پروس وبسیاری از رهبران زندانی شده حمایت می شد، نشست هایی را برگزار و بیانیه منتشر کردند. تنها نمایندگان آنها در رایشتاگ آلمان بود که جرات مخالفت با الحاق اجباری استانهای فرانسه را کردند، هرچند که بیسمارک سیاست هایش را با زور پیش مىبرد ومردم از نبوغ بيسمارك صحبت مىكردند، آن جنگ، دعوا بود و زمانی که او نتوانست فتحی را انجام دهد، ایدههای اولیهاش را بروز داد و علامت داد که سقوط کرده است ، مردم اعتمادشان را به او از دست می دهند. مردمی بودن او دارد از دست می رود. او و دولت آلمان به پول نیاز دارند. او تحت ّلوای قانون اساسی برای ارتش و طرحهای اتحادگُونهاش بر مردم مالیات بست و تحت این قانون دیگر بیش از این نمی توانست مالیات ببندد حالاً او بدون قانون به دنبال بستن ماليات است . به همين خاطر او روح سوسیالیسم را برافراشته وبرای ایجاد یک اتحاد بزرگ هرکاری را که در قدرتش باشد انجام می دهد».

«آیا هنوز از برلین به شما مشورتهایی میرسد؟»

او گفت : «بله،دوستانم مرا بخوبی مطلع می سازند. آنجا به غایت وضعیت آرام دارد وبیسمارک ناامید است، او چهل وهشت نفر از مردان خوشنام ومشهور را که دربین آنها نمایندگان، هاسلمن و فرتیچه وراکو، باومن وآدلر بودهاند را تبعید کرده است . این مردان کارگران برلین را آرام نگه داشته بودند، بیسمارک این را می دانست ، او همچنین می دانست که ۷۵هزار کارگر در شهر هستند که برلبه گرسنگی قرار دارند. او مطمئن بود که این تودهها قيام مىكنند واين مى تواند نشانه اى براى كارناوال كشتار وقتل عام باشد. سپس این اتفاق را می توان به کل امپراتوری آلمان گسترش داد ، تئوری خون وآهن او پس از آن می تواند نوسان کامل داشته باشد ومالیات گیری را نیز به هرحوزهای توسعه داد، تاکنون هیچ اتحاد بزرگی روی نداده است واو امروزه در وضعیت گیجکننده ای ایستاده است.

كمونيستهاى انقلابى

www.k-en.com info@k-en.com